

'HELE SECTOR HEEFT BELANG BIJ MELKCONTROLE NIJLAND'

Melkcontroleur Hendrik Eringa verzorgt samen met melkveehoudster Esther de Jong bij vof De Jong in Scharnegoutum de melkcontrole.

Melkcontrole Nijland is al 36 jaar actief als enige volledig zelfstandig opererende melkcontrole naast CRV. Door stoppende boeren en de fosfaatwetgeving staat het ledental onder druk. Toch wil het bestuur beslist zelfstandig blijven en verwacht ze nieuwe leden aan zich te kunnen binden.

Sjoerd Hofstee
Niels de Vries

Melkcontrole Nijland kent haar oorsprong in 1984. In het jaar dat het melkquotum werd geïntroduceerd, wilde het toenmalige Fries Rundvee Syndicaat (FRS) de melkcontroles onderbrengen in één organisatie. In Nijland zat indertijd de Melkcontrole Bolsward e.o. Het grootste deel van de leden van deze club voelde niks voor opgaan in een groot geheel. Zo ontstond Melkcontrole Nijland. De vereniging groeide uit tot een aantal van ruim 480 leden vanuit heel Noord-Nederland en soms zelfs verder. Tot aan 2015 bleef dat ledental redelijk stabiel. Net als het aantal te bemonsteren koeien. Na de afschaffing van het melkquotum nam het aantal koeien eerst nog wel toe, maar het ledental begon te dalen. Vorig jaar, in 2019, werd het 35-jarige jubileum feestelijk gevierd. Tegelijkertijd zag het bestuur dat het ledental naar 442 melkveehouders was gedaald en het aantal te bemonsteren koeien voor het eerst in jaren ook daalde.

Strategische heroriëntatie

Tijd voor actie, vond het bestuur. Met instemming van de leden en onder begeleiding van Flynnth vond vorig jaar een strategische heroriëntatie plaats. 'Bij de start van onze organisatie sloten boeren zich uit overtuiging aan. De tijd en de maatschappij zijn veranderd. De nieuwe generatie boeren boert anders en handelt anders. Dat is niet erg. Het is aan ons om duidelijk te maken waarom wij hen aan ons willen binden', zegt waarnemend voorzitter Marten de Jong uit Baaium. 'Wij hebben verschillende jonge ledenmelkveehouders afgelopen winter ook echt gevraagd wat zij van de melkcontrole verwachten in de toekomst. Dan blijkt onder andere dat zij vooral met een paar klikken op de mobiele telefoon willen zien wat hun attentiekoeien zijn, welke lactatiegroepen opvallen en welke bijzonderheden verder

uit de melkcontrole naar voren komen. Met daarbij de benodigde koppelingen, direct met voerprogramma's en bijvoorbeeld de veearts. Dit soort diensten kunnen wij al in voorzien en regelen we de komende tijd nog beter. In het moderne gebruik van de data ligt de toekomst voor onze leden.'

Financieel gezond

De Jong neemt in dit coronatijdperk de honneurs waar. Voorzitter Freerk de Boer legde onlangs zijn functie na zeven jaar neer. Hij wil zijn energie na een inspannend winterseizoen nu weer thuis kunnen benutten. Van onderlinge

'WE ZIJN HIER NIET IN RUSLAND, JE MOET JE NIET OVERLEVEREN AAN ÉÉN PARTIJ'

spanningen is beslist geen sprake, benadrukken zowel De Boer als De Jong. Laatstgenoemde vervolgt dat de strategische heroriëntatie ingezet is met het geloof en het vertrouwen als zelfstandige organisatie door te gaan. Dat klinkt mooi en zelfverzekerd, maar zo vanzelfsprekend is dat niet vandaag de dag. Jaarlijks stopt immers circa drie procent van de melkveehouders en door de fosfaatwetgeving stijgt het

Waarnemend voorzitter Marten de Jong.

totaal aantal koeien bij de blijvers niet tot nauwelijks meer. Dat terwijl door inflatie en benodigde investeringen in automatisering en digitalisering de kosten wel stijgen. 'Nu lukt dat nog wel. Ons laboratorium is up-to-date en hypotheekvrij. We zijn financieel gezond; de basis is erg solide', zegt De Jong. 'Het gaat echter om de continuïteit. Hoe houden we voldoende leden en daarmee voldoende omzet? Die vraag hebben we onszelf gesteld en daarvoor slaan we nu wat nadrukkelijker op de trom. De melkveehouders, vooral in Noord-Nederland, moeten weten dat wij er zijn en dat wij een volledige en volwaardige melkcontrole verzorgen. Daarom praat ik nu ook met jou en bouwen we bijvoorbeeld een nieuwe website.'

Lagere tarieven

Een belangrijk punt om mee te scoren voor Melkcontrole Nijland waren altijd de lage tarieven. Doordat de organisatie klein is, is ze flexibel. En de vrijwilligers in het bestuur maken dat de overheadkosten minimaal zijn. 'Dat doet er wel toe. De post Fokkerij & Melkcontrole wordt in het boekhoudrapport vaak snel overheen gekeken, maar daar wordt wel degelijk verschil gerealiseerd', zegt De Jong, die geen euro's of percentages wil noemen, maar stelt dat 'je van mij aan mag nemen dat je als melkveehouder qua tarief bij ons altijd positief uitkomt ten opzichte van andere opties'. Met andere opties doelt hij natuurlijk op CRV. Die naam neemt hij naar eigen zeggen bewust niet de mond. Hij wil beslist niet afgeven op andere organisaties. 'Tegen de melkveehouders in Noord-Nederland zeg ik wel: jullie bepalen welke clubs overeind blijven. Als bestuur geloven wij echt in het belang van een zelfstandige melkcontrole om een volledig monopolie van één speler in de markt te voorkomen. Als je dat laat gebeuren, ben je immers compleet overgeleverd wat betreft de hoogte van de tarieven. We zijn hier niet in Rusland, denk ik dan. Je moet het niet willen dat je je overlevert aan één partij in de markt. En dan heb ik het nog niet eens over de data. Boeren mogen mijns inziens wel wat kritischer zijn op wat daarmee gebeurt.'